

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **J. P.**, bývajúceho v Ž., zastúpeného J. M., advokátkou so sídlom v Ž., proti odporcom **1/ J. H.**, bývajúcemu v L., zastúpenému F., s.r.o., so sídlom v L., IČO: X., **2/ Okresnému súdu Žilina**, so sídlom v Žiline, Hviezdoslavova č. 28, IČO: 00165859, **o ochranu osobnosti**, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 11 C 207/2003, o dovolaní odporcu 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 15. marca 2011 sp. zn. 19 Co 81/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Odporca 1/ je povinný zaplatiť navrhovateľovi do 3 dní náhradu trov dovolacieho konania 98,69 € na účet J. M., advokátky so sídlom v Ž., ktorý je vedený vo V., a.s. Žilina pod č. X..

O d ô v o d n e n i e

Navrhovateľ sa v konaní domáhal ochrany osobnosti, do ktorej mu, ako uvádzal, odporca 1/ zasiahol 7. mája 2002 v prítomnosti všetkých sudcov a justičných čakatel'ov Okresného súdu Žilina verbálnym útokom, pri ktorom navrhovateľa označil za „chrapúňa“. V rámci ochrany osobnosti sa navrhovateľ domáhal ospravedlnenia a tiež náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Okresný súd Trenčín rozsudkom zo 14. mája 2010 č.k. 11 C 207/2003-307 uložil odporcovi 1/ povinnosť zaplatiť navrhovateľovi do 15 dní 1 500 € a vo zvyšnej časti návrh smerujúci proti odporcovi 1/ zamietol. Návrh voči odporcovi 2/ zamietol v celom rozsahu. Rozhodol, že o trovách konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Vychádzal z toho, že verejné označenie navrhovateľa za „chrapúňa“ bolo spôsobilé

zasiahnuť do jeho osobnostných práv. Morálna satisfakcia – ospravedlnenie sa odporcu 1/ pred kolektívom, pred ktorým toto urážlivé slovo v minulosti odznelo, už nie je v súčasnosti možné vzhľadom na podstatnú zmenu okolností. Zostala možnosť nahradiť navrhovateľovi jemu spôsobenú ujmu vo forme materiálnej satisfakcie. So zreteľom na podstatu útoku, okolnosti, za ktorých k nemu došlo, ako aj s prihliadnutím na jeho dôsledky považoval za primeranú náhradu 1 500 €. Náhradu vo výške presahujúcej túto sumu považoval za neprimeranú, a preto návrh, pokiaľ smeroval proti odporcovi 1/, vo zvyšnej časti zamietol. Zamietnutie návrhu voči odporcovi 2/ odôvodnil nedostatkom pasívnej legitímácie tohto subjektu – odporca 1/ totiž predmetné urážlivé označenie nepoužil ako štatutárny zástupca odporcu 2/. V odôvodnení vysvetlil tiež, na základe čoho dospel k záveru, že navrhovateľom a odporcom 1/ uzavretá dohoda o urovnaní z 25. marca 2008 (ďalej len „dohoda o urovnaní“) sa netýkala (nemohla týkať) práv a povinností, ktoré sú predmetom tohto sporu.

Proti výroku uvedeného rozsudku, ktorým bolo návrhu sčasti vyhovené, podal odporca 1/ odvolanie. Krajský súd v Prešove (príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 10 ods. 1 O.s.p.) rozsudkom z 15. marca 2011 sp. zn. 19 Co 81/2010 rozsudok súdu prvého stupňa v odvolaní napadnutej časti – vo výroku o povinnosti odporcu 1/ zaplatiť navrhovateľovi v lehote 15 dní sumu 1 500 € – potvrdil. V odôvodnení poukázal na právnu úpravu ochrany osobnosti obsiahnutú v § 11 až 13 Občianskeho zákonníka a uviedol, že súd prvého stupňa v potrebnej miere zistil skutkový stav a svoje skutkové zistenia primerane a v súlade so zákonom právne posúdil. Z dôvodov, ktoré vysvetlil už prvostupňový súd, dospel aj odvolací súd k záveru, že návrh je opodstatnený v časti, v ktorej sa navrhovateľ voči odporcovi 1/ domáhal zaplataenia náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 1 500 €. Pri určovaní výšky primeranej náhrady tejto ujmy súd prvého stupňa správne vychádzal z okolností, za ktorých došlo k zásahu do osobnostných práv navrhovateľa, zohľadnil povahu verbálneho útoku, jeho intenzitu a tiež negatívne dôsledky ním vyvolané. Pokiaľ odporca 1/ namietal, že vo všeobecnosti je prioritnou morálna satisfakcia (ospravedlnenie) a že materiálnu satisfakciu nie je prípustné priznať, ak nie je požadovaná alebo možná morálna satisfakcia, odvolací súd konštatoval, že navrhovateľ vzal späť návrh v časti, ktorou sa pôvodne voči odporcovi 1/ domáhal ospravedlnenia, a že skutočne nastala podstatná zmena okolností, za ktorých by bolo možné priznať navrhovateľovi ním pôvodne požadovanú morálnu satisfakciu. K otázke právnych účinkov dohody o urovnaní dospel odvolací súd k záveru, že navrhovateľ sa ňou nemohol platne vzdať svojich osobnostných práv, a že odporca 1/ neopodstatnene namieta, že nárok navrhovateľa touto dohodou zanikol. Pokiaľ

odporca 1/ v odvolaní namietal, že neboli vypočutí všetci sudcovia Okresného súdu Žilina, ktorí boli prítomní pri označí navrhovateľa za „chrapúňa“, odvolací súd poukázal na to, že už súdom prvého stupňa boli v dostatočnej miere zistené skutkové okolnosti, za ktorých k tomu došlo. Pritom sudkyňa J. U., osoby ktorej sa mal odporca 1/ na predmetnom zhromaždení „zastať“ a v súvislosti s tým použiť toto označenie navrhovateľa, sama uviedla, že vulgárny prednes odporcu 1/ ju pohoršil; výraz „chrapúň“ bol použitý s plným vedomím, so zámerom uraziť a pred celým kolektívom znevážiť navrhovateľa, ktorý pre také správanie odporcu 1/ nedal žiadnu príčinu. V závere odôvodnenia odvolací súd uviedol, že o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa.

Rozsudok odvolacieho súdu napadol odporca 1/ dovolaním, ktoré odôvodnil tým, že odvolací súd mu odňal možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) a napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Odvolaciemu súdu vytkol, že sa vôbec nezaoberal meritom odvolania, nevysporiadal sa s odvolacími námietkami (týkajúcimi sa najmä právnych účinkov dohody o urovnaní a nedostatočného zistenia skutkových podkladov pre určenie primeranej výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch), že postupoval v rozpore s princípom rovnosti účastníkov a princípom dvojinstančnosti občianskeho súdneho konania. Pri vyhodnocovaní výsledkov dokazovania sa navyše dopustil zrejmejšieho omylu – odporca 1/ sa na verejnom zhromaždení zastal osoby J. U.; o pobúrení jeho vystúpením sa však vyjadrila odlišná sudkyňa – J. U.. Nesprávne sú právne závery, ku ktorým dospel odvolací súd pri posudzovaní účinkov dohody o urovnaní. Nerozlišoval totiž dôsledne medzi pojmami „právo“ a „nárok“, v dôsledku čoho aj prehliadol, že dohodou o urovnaní sa navrhovateľ vzdal iba nároku na ochranu osobnosti, nie však práva na súdnu ochranu. Touto dohodou, ktorú navrhovateľ uzavrel celkom slobodne, zároveň vyjadril, že slovo „chrapúň“ nepovažuje za také, ktoré by v značnej miere znížilo jeho dôstojnosť alebo vážnosť v spoločnosti. Z týchto dôvodov odporca 1/ žiadal, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu buď zmenil tak, že návrh zamietne, alebo zrušil spolu s rozsudkom súdu prvého stupňa a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Navrhovateľ vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že mimoriadny opravný prostriedok odporcu 1/ je procesne neprípustný. Žiadal, aby ho dovolací súd odmietol a navrhovateľovi priznal náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré ním možno napadnúť.

1. Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie.

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, (pozn.: výlučne iba vtedy) pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie odporcu 1/ smeruje proti rozsudku. Dovolanie proti rozsudku je prípustné, ak je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Prípustnosť dovolania odporcu 1/ z uvedených ustanovení Občianskeho súdneho poriadku nevyplýva – napadnutý nie je zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), dovolací súd v tejto veci dosiaľ nezaujal záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.) a napadnutým je potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 3 O.s.p.

2. So zreteľom na to by dovolanie, ktoré podal odporca 1/, mohlo byť procesne prípustné, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O.s.p. O vadu v zmysle tohto ustanovenia ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá

nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania odporcu 1/ preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytykané nesprávnosti postupu súdov nižších stupňov sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či odporcovi 1/ bola v konaní odňatá možnosť pred súdom konať. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie procesne nesprávny postup súdu priečiaci sa zákonu alebo inému všeobecne záväznému právnomu predpisu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania. Dovolací súd z obsahu spisu nezistil, že by v konaní pred súdmi nižších stupňov došlo k takej procesnej vade, ktorá by odporcovi 1/ znemožnila realizáciu jeho procesných oprávnení.

Dovolateľ v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. namieta, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je dostatočne odôvodnené, preto je nepreskúmateľné a arbitrárne. V dovolacom konaní bolo preto potrebné zaujať právne závery o tom, či (prípadné) nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia zakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. alebo či má za následok procesnú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.

Vada konania uvedená v § 237 písm. f/ O.s.p. znamená vždy porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). To však neznačí, že by zároveň nevyhnutne platil aj opak, teda to, že každé porušenie práva na spravodlivý súdny proces dosahuje intenzitu (až) vady konania v zmysle § 237 O.s.p. Rovnako ústavný súd v uznesení z 10. novembra 2011 sp. zn. IV. ÚS 481/2011 konštatoval, že „vada konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. znamená porušenie čl. 46 ods. 1

ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru (II. ÚS 261/06). To však, ako už ústavný súd spresnil (II. ÚS 148/09), neznamená, že by vždy zároveň platil aj opak“.

Ústava neupravuje, aké dôsledky majú jednotlivé procesné nesprávnosti, ku ktorým v praxi dochádza v konaní pred súdmi, ani nestanovuje predpoklady ich možnej nápravy v opravnom konaní. Bližšiu úpravu ústavne garantovaného práva na súdnu ochranu obsahuje Občiansky súdny poriadok, ktorý vo svojich ustanoveniach predpokladá aj možnosť vzniku určitých procesných pochybení súdu v občianskom súdnom konaní. V nadväznosti na podstatu, význam a procesné dôsledky týchto pochybení upravuje Občiansky súdny poriadok aj predpoklady a podmienky, za ktorých možno v dovolacom konaní napraviť procesné nesprávnosti konania na súdoch nižších stupňov. Najzávažnejším procesným vadám konania, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O.s.p., pripisuje Občiansky súdny poriadok osobitný význam – vady tejto povahy považuje za okolnosť zakladajúcu prípustnosť dovolania (viď § 237 O.s.p.) a zároveň tiež za prípustný dovolací dôvod (viď § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.). Aj niektorým ďalším procesným vadám konania nedosahujúcim stupeň závažnosti procesných väd v zmysle § 237 O.s.p. pripisuje Občiansky súdny poriadok význam. Iné vady, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (tzv. „iné vady“) považuje – na rozdiel od procesných väd vymenovaných v § 237 O.s.p. – (len) za relevantný dovolací dôvod (viď § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), pričom ale vady tejto povahy prípustnosť dovolania nezakladajú. Treba dodať, že je vždy vecou individuálneho posúdenia v každom jednotlivom prípade, aké dôsledky majú tie procesné nedostatky, ku ktorým došlo v občianskom súdnom konaní v postupe súdov.

Na posúdenie prípustnosti dovolania – aj z aspektov § 237 písm. f/ O.s.p. – je zásadne príslušný dovolací súd (viď IV. ÚS 238/07). Na základe uznesenia občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu bol v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „zbierka“) ako judikát R 111/1998 uverejnený rozsudok najvyššieho súdu z 28. augusta 1997 sp. zn. 2 Cdo 5/1997, z ktorého vyplýva, že „konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) aj vtedy, ak odvolací súd svoj právny záver riadne neodôvodnil, takže jeho rozsudok zostal nepreskúmateľný“. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu je názor zaujatý v uvedenom judikáte plne opodstatnený aj v prejednávanej veci a dovolací súd ani v danom prípade nemá dôvod odkloniť sa od tohto názoru. Senát najvyššieho súdu, ktorý rozhoduje v tejto veci, pri doterajšom rozhodovaní vždy zastával názor, že nepreskúmateľnosť

rozhodnutia súdu zakladá (len) tzv. inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., nie však procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 249/2008, 3 Cdo 290/2009, 3 Cdo 138/2010, 3 Cdo 49/2011). Zdôrazňuje, že právna kvalifikácia nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu nižšieho stupňa ako dôvodu zakladajúceho (len) tzv. inú vadu konania pritom vyplýva aj z rozhodnutí ďalších senátov najvyššieho súdu (viď napríklad sp. zn. 1 Cdo 140/2009, 2 M Cdo 18/2008, 4 Cdo 310/2009, 5 Cdo 290/2008 a 7 Cdo 109/2011).

Pokiaľ súd svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodní, neznemožňuje tým účastníkovi skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. O dôvodoch rozhodnutia sa účastník dozvedá (má dozvedieť) z rozhodnutia súdu. Pokiaľ nemá odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa podklad v zistení skutkového stavu, môže účastník pred tým, ako rozsudok nadobudne právoplatnosť, navrhnúť, aby odôvodnenie bolo doplnené (§ 165 ods. 1 O.s.p.). Účastník prvostupňového konania, ktorý nie je spokojný s rozhodnutím súdu prvého stupňa, nestotožňuje sa s jeho skutkovými zisteniami a ich právnym posúdením alebo v odôvodnení rozhodnutia nenachádza odpovede na tie otázky, posúdenie a vyriešenie ktorých považoval zo svojho pohľadu za rozhodujúce, má pri splnení ďalších predpokladov uvedených v zákone zachované procesné oprávnenie napadnúť prvostupňové rozhodnutie odvolaním; v odvolaní môže namietat' napríklad to, že v konaní pred súdom prvého stupňa došlo k inej vade, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 205 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), alebo že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z neúplne zisteného skutkového stavu alebo z nesprávnych (vrátane neúplných) skutkových zistení (§ 205 ods. 2 písm. c/ a d/ O.s.p.), alebo že toto rozhodnutie vychádza z nesprávneho (aj neúplného alebo právnu problematiku celkom nevystihujúceho alebo nevyčerpávajúceho) právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.). Aj účastník odvolacieho konania má v prípade, že rozhodnutie odvolacieho súdu považuje za nedostatočne odôvodnené, nepreskúmateľné alebo arbitrárne, zachované procesné oprávnenie poukazovať na tieto nedostatky rozhodnutia a domáhať sa nápravy. Každý účastník konania môže za podmienok stanovených v zákone podať dovolanie (§ 240 ods. 1 O.s.p.). Občiansky súdny poriadok nebráni účastníkovi konania v dovolaní namietat' všetky nesprávnosti postupu, rozhodovania a rozhodnutia odvolacieho súdu; ničím neobmedzuje jeho možnosť argumentovať aj tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je náležité odôvodnené, dôvody rozhodnutia nie sú dostatočne vysvetlené alebo sú vyjadrené nezrozumiteľne, prípadne sú neúplné, nepresvedčivé, arbitrárne alebo nepodložené priebehom

a výsledkami konania – účastník konania môže teda v dovolaní namietat', že ním napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné. Na druhej strane Občiansky súdny poriadok právnou úpravou dovolania a dovolacieho konania nezaručuje, že každé podané dovolanie bude vždy prípustné a že dovolateľ bude v konaní pred najvyšším súdom úspešný. V dovolacom konaní totiž argumentácia dovolateľa takéhoto obsahu a takejto povahy naráža na zákonom stanovené obmedzenia práva na súdnu ochranu, ktoré vyplývajú z právnej úpravy prípustnosti dovolania.

Z týchto dôvodov dovolací súd aj v danom prípade vychádzal zo záveru, že dovolateľom vytýkaná nesprávnosť (údajná nepreskúmateľnosť) nezakladá vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., a preto ani prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia.

Dovolateľ v súvislosti s tvrdením, že v konaní mu bola odňatá možnosť pred súdom konať, argumentuje údajným porušením princípu rovnosti a dvojinstančnosti občianskeho súdneho konania. K porušeniu týchto princípov malo údajne dôjsť tým, že odvolací súd prehliadol a v podstate ani neposúdil dôvody, ktoré uplatnil vo svojom odvolaní proti prvostupňovému rozsudku. Vo vzťahu k tejto časti argumentácie dovolateľa najvyšší súd na základe obsahu spisu konštatuje, že odvolací súd

- a) sa zaoberal odvolaním; posúdenie, ako dôsledne sa odvolací súd vysporiadal s odvolacími námietkami, by v dovolacom konaní prichádzalo do úvahy, len ak by dovolanie bolo procesne prípustné (o tento prípad ale v danej veci nejde),
- b) neprehliadol problematiku právnych účinkov dohody o urovnaní; neplatnosť tohto právneho úkonu účastníkov konania vyvodil zo záverov vyjadrených v náleze ústavného súdu zo 14. októbra 2008 sp. zn. III. ÚS 196/08 (v dovolacom konaní by správnosť právnych záverov odvolacieho súdu bolo možné posúdiť, len ak by dovolanie bolo procesne prípustné – o tento prípad ale v danej veci nejde).

Obsah dovolania svedčí o námietke odporcu 1/, že súdy nevykonali všetky navrhované dôkazy. Dovolací súd preto uvádza, že súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania. Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykonal všetky účastníkom navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nezakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu

odvolacieho súdu podľa § 237 písm. f/ O.s.p., lebo týmto postupom sa účastníkovi neodňala možnosť pred súdom konať (porovnaj R 37/1993 a R 125/1999).

Argumentácia odporcu 1/ zvolená v dovolaní naznačuje, že súdom vytýka aj nedostatky skutkovej povahy. Spochybňuje správnosť a úplnosť skutkových zistení súdov a z nich vyvedených skutkových záverov. V prípade neúplnosti alebo nesprávnosti skutkových zistení a skutkových záverov ale nejde o nedostatok, ktorý by v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu bol považovaný za dôvod, ktorý zakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 f/ O.s.p. Ak k tejto nesprávnosti v súdnom konaní dôjde, nie je ňou znemožnená realizácia procesných oprávnení účastníka konania. Dovolateľom tvrdená neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení (zapríčinená medziiným aj údajnou zámenou vyjadrení dvoch sudkýň) môže prípadne zakladať tzv. inú vadu konania majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Vadu takej povahy ale možno úspešne uplatniť iba v procesne prípustnom dovolaní (o tento prípad v danej veci nejde); táto vada sama o sebe prípustnosť dovolania nezakladá.

Z obsahu dovolania možno vyvodiť aj názor odporcu 1/, že súdy v danej veci nesprávne vyhodnotili výsledky vykonaného dokazovania. Pre tento prípad dovolací súd uvádza, že v zmysle § 132 O.s.p. dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O.s.p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama o sebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. (viď aj uznesenia najvyššieho súdu z 28. februára 2011 sp. zn. 1 Cdo 85/2010 a z 31. marca 2011 sp. zn. 2 Cdo 29/2011). Pre úplnosť k problematike hodnotenia dôkazov treba uviesť, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97). V prípade nesprávnosti hodnotenia dôkazov nejde o dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. (viď R 42/1993).

3. K námietke odporcu 1/, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), dovolací súd uvádza, že právnym posúdením je

činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá. Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania. Keďže odporcom 1/ bol tento dovolací dôvod uplatnený v dovolaní, ktoré nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd podrobiť napadnutý rozsudok posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov. Názor, že nesprávne právne posúdenie veci nie je procesnou vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., je zhodne zastávaný všetkými senátmi občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 62/2010, sp. zn. 2 Cdo 97/2010, sp. zn. 3 Cdo 53/2011, sp. zn. 4 Cdo 68/2011, sp. zn. 5 Cdo 44/2011, sp. zn. 6 Cdo 41/2011 a sp. zn. 7 Cdo 26/2010).

4. Z uvedených dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie navrhovateľa procesne neprípustné. Vzhľadom na to dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

5. V dovolacom konaní úspešnému navrhovateľovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti odporcovi 1/, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Navrhovateľ vo vyjadrení k dovolaniu požiadal o priznanie náhrady trov dovolacieho konania a požadovanú náhradu vyčíslil. Najvyšší súd mu v súlade so svojou zaužívanou praxou priznal náhradu trov dovolacieho konania vo výške zodpovedajúcej odmene advokáta za jeden úkon právnej služby (vyjadrenie k dovolaniu zo 4. júla 2011 vypracované advokátkou, ktorá ho zastupovala už na súdoch nižších stupňov). S prihliadnutím na § 10 ods. 1, 14 ods. 1 písm. b/ a § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb priznal navrhovateľovi náhradu trov dovolacieho konania v celkovej výške 98,69 €.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 5. januára 2012

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková